

Предраг Пузовић

УКИДАЊЕ НЕГОТИНСКЕ И ШАБАЧКЕ ЕПАРХИЈЕ 1886. ГОДИНЕ

Ове две епархије су укинуте за време напредњачке јерархије на челу са митрополитом Теодосијем Мраовићем. Неготинска епархија за време напредњачке јерархије није ни попуњавана, већ је њоме администрирао нишки епископ. За шабачког епископа је 2. маја 1884. године изабран Самуило Пантелић, архимандрит манастира Хопова. Посвећен је 6. маја у Саборној цркви у Београду.¹ Истог дана када је Самуило посвећен за епископа, митрополит Теодосије је обавестио Министра просвете и црквених послова да је дозволио епископу Самуилу одсуство до 4. јула, да би за то време предао управу манастира Хопова „и да од исте Архидијецезе добије надлежно разрешење.“²

Указ краља Милана о постављању Самуила за епископа шабачког издат је 7. маја 1884. године.

Ми
Милан Први
По милости божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог Нашега заступника министра просвете и црквених послова, Нашега министра правде, постављамо за епископа шабачке епархије господина Самуила, који је по одобреном од Нас избору 6. овога месеца за епископа посвећен.

Наш заступник министра просвете и црквених послова, Наш министар правде нека овај указ изврши.

7. Маја 1884.

у Нишу

Заступник министра проsv. и цркв. послова

Министар правде,

Дим. Маринковић³

Милан

1 Архив Србије МПс-Ц, 1886, Б-3211, несређена грађа.

2 Исто.

3 Исто

Ми
Милан Први
По милости богује и воли народније
Краљ Србије

На предлог Намесника заступника министра просвете и црквених послова, Намесника министра грађде, именованих да сачине шабачке епархије епископа Самуила, који је на изборима од нас изабран 6. овим месеца за епископског посвећеног.

Нам заступник министра просвете и црквених послова, Нам министар грађде неће овај указ изврши.

7. Маја 1884
у Београду

Милан

Заступник
министра просв. и цркв. послова

Министар грађде,
дир. државних архива

[Handwritten signature]

Митрополит Теодосије је 7. маја 1884. године известио Министарство просвете о посвећењу Самуила за епископа шабачког. Министарство просвете је следећег дана обавестило Заступника министра просвете и црквених послова и Министра правде: „Јуче је Министарство добило службено писмо г. Митрополита, којим јавља да је 6. ов.м. г. Самуило посвећен за епископа шабачког.“⁴

Стојан Новаковић, министар просвете и црквених послова је 18. маја 1884. године писао Митрополиту Теодосију, Министру финансија и начелствима округа: шабачког, ваљевског и подринског. Обавештава Митрополита да је Краљ на његов предлог „благоволео пре-

високим указомод 7. ов.м. поставити г. Самуила за јепископа јепархије Шабачке.“ Тражи од митрополита Теодосија да о овоме извести Архиепископски сабор и конзисторију јепархије шабачке. „Уједно част ми је послати Вам приложени декрет, за који ваља наплатити таксу у 2000 динара, према пропису о таксама IV дела под А, опште таксе бр. 75.“

Министра финансија моли да изда наређење за издавање плате епископу Самуилу. Од начелства тражи „да ово постављење обзнани свима подручним му властима и народу свога подручија, ради знања и управљања.“⁵

За Самуила Пантелића Никола Крстић је рекао: „... Биће, мислим, човек сујетан, амбициозан, несташан по свом понашању, жив и одан више животу светском, него монашком. Њему се многи чуде, што се примио владичанске столице. Али митра епископска, ма и сиромашнија, учинила му се привлачнијом од калуђерске камилавке.“⁶

Епископ Самуило је управљао шабачком епархијом мање од две године. Умро је 25. марта 1886. године после дужег боловања. О смрти епископа Самуила обавестио је Министра просвете и црквених послова Председник шабачке конзисторије протојереј Рајко Рувидић.⁷

4 АС, МПс-Ц, 1886, Б-3211, несрећена грађа.

5 Исто

6 Ђ. Слијепчевић, Михаило, архиепископ београдски и митрополит Србије, Минхен 1980, стр. 292.

7 АС, МПс-Ц, 1886, Б-3211, ЦБр. 307.

После смрти епископа Самуила шабачка епархија није више попуњавана, већ је заједно са неготинском укинута.

Митрополиту Теодосију Мраовићу је озбиљно приговорано што је пристао да се ове две епархије укину. Прота Сима Поповић писао је, 27. октобра 1886. године, митрополиту Михаилу, да међу напредњацима влада велико растројство и да влада спроводи штедњу: „И ту су, вели прота, напредњаци ударили на Цркву: укидају шабачку и неготинску епархију. Ето како Мраша уздиже Цркву.”⁸ По овом питању и епископ Мојсеј, октобра 1886. године, пише митрополиту Михаилу: „У Нишу решише да се укину две епархије: неготинска и шабачка. После овога, не знам како ћу и чиме да Вас утешим и обрадујем.”⁹

Иницијатива за укидање ових епархија дошла је од владе. Министар просвете и црквених послова обратио се, 28. априла 1886. године, Архијерејском сабору писмом, у коме се каже: „Да би православна вера у Србији одржала се на висини свога позива, данас је настала потреба да се већма приберу њезини тако ретки апостоли да се усредреди дух озбиљнога задатка у управи цркве, те да се може успешније развијати са развртком државнога живота.

С тога част ми је саопштити Архијерејскоме сабору да Влада Његовога Величанства Краља жели да предложи законодавном телу, те да према потреби јачега зближава црквене власти распостру јепархије: Београдска, Жичка и Нишка своју свештену власт и над јепархијама Шабачком и Неготинском, које су у последњим годинама тако много остајале обудовљене... Неопходност и могућност ове потребе указују данас нова средства саобраћаја, телеграфи, поште, пароброди и жељезнице, пред којима некадање даљине се зближују и готово исчезавају. У таквом развртку би црквена управа показала пример брижљивога газдовања у преважним приликама, које наступају у државним финансијама пред лицем великих задатака Србије.”¹⁰

На предлог владе одговорио је Архијерејски сабор 30. априла 1886. године. У писму се истиче да је Архијерејски сабор готов да у важним приликама које предстоје у државним финансијама, покаже пример правога патриотског и брижљивога газдовања. „Наша св. црква није пропустила ни једну прилику, да отаџбини у часовима њених неодложних потреба притече у помоћ услугама и жртвама материјалним и моралним, па је и сада готова, да остане верна тој својој традиционалној навици.”

Архијерејски сабор предлаже влади Његовог Величанства неке измене у реченом предлогу, а то је: „Да Неготинска епархија и од сада остане под самосталном управом свога епископа, из разлога, што ће тако и даље остати у снази културни утицај отаџствене цркве противу навале туђих елемената, који тамо граниче са нашом отаџбином, а налазе јаке потпоре у разним пропагандама. Осим тога, земљиште ове епархије сасвим је неподесно за деобу између оближњих епархија. Земљиште ово не само да је удаљено од столице осталих епархија, него је и одељено великим планинама и рекама, те сачињава засебну географску целину. Због овога саобраћај области ове епархије са

8 Ђ. Слијепчевић, Михаилу, архиепископ београдски и митрополит Србије, стр. 293.

9 Исто.

10 АС, МПС-Ц, 1886, Б-3211, несређена грађа.

осталим пределима наше отаџбине бива прекидан по неколико месеци преко године, нарочито у зимско доба. А кад је овај саобраћај и могућ, у повољно годишње доба, путовање до осталих епархијских столица и одвише скупо стаје, да би га могли издржати сви држављани отуда, који имају потребу да претстану духовним властима.”

За шабачку епархију је предложено да остане у целости: „И области ове епархије прети опасност од туђинских елемената и религија, чије пропаганде располажући обилатим сретствима са јаким наваљивањем настојавају да протуре свој утицај по нашим лако доступним крајевима. Услед овога, дакле, не би било оправдано ни са црквеног, ни са државничког гледишта уклањање епископске столице из тако важног пограничног места.

Из овога сљедује, да је неопходна потреба задржати столице и Неготинске и Шабачке епархије. А да би се од стране цркве ипак учинила држави олакшица, да подмири своје неодољиве потребе, Архијерејском Сабору чак је предложити влади Његовог Величанства, да се само администрација ових епархија повери најближим епископима на дуже време, те да се на тај начин уштеда од плата двају епископа уноси у касу за подмирење државних потреба. Овим би се начином стварно постигла она иста цел, која се имала у виду предлогом, да се власт трију осталих епархија распростре и над овима.”¹¹

Министарство просвете изразило је разумевање за предлог Архијерејског сабора од 30. априла, али га није усвојило. У одговору стоји да: „Влада Његовог Величанства потпуно дели бригу Сабора за обадва крила српске области и према Дрини и према Тимоку. Али баш са те бриге не налази да је успешно: да јепархијама Шабачкој и Неготинској одржава стање привремености, стање провизације, стање променљивости. Влада мисли да би угодније било по углед, важност и сталност црквене управе, ако се она усредсреди у мање руку одабраних и одличних. Влада Краљевска је уверена да ће правилност и строгост управе црквене над органима, који ваља да јој примерно служе, много, врло много изгубити, ако се продужује стање неодређености и привремености.”

Министар просвете и црквених послова позива Архијерејски сабор да изволи приступити мислима исказаним у првом његовом писму. У исто време уверава духовну управу „да влада Краљевска неће се ни мало устезати да се приближи опет данашњој подели јепархија ако се доиста какве незгоде на делу опазе, а сумње нема да ће брижљивим радом и средства материјална и лична морати да се развијају.”¹²

Архијерејски сабор је 7. маја 1886. године прихватио предлог владе. У писму Министру просвете и црквених послова, које су потписали сви чланови Архијерејског сабора, се каже: „Уважавајући ове разлоге, - а нарочито изјаву: да и Влада Његовог Величанства дели бригу Сабора о напретку св. цркве у пограничним областима наше отаџбине, као и Њену готовост, да се опет приближи данашњој подели Епархија, ако се на делу опазе какве незгоде, - Архијерејски Сабор оступа од измена, које је под СБр. 7 од 30. пр. мес. предложио у толико, што сада даје свој пристанак, да се област Шабачке Епархије подели између суседних Епархија. А за Неготинску Епархију Сабор Архијерејски остаје при својим назорима, изнешеним у претпоменутом акту,

11 АС, МПС-Ц, 1887, Б-3213, несрећена грађа

12 Исто, ЦБр. 422.

Влада је остала при своме ршењу и краљ Милан је, 8. децембра 1886. године, издао указ о укидању ове две епархије и о њиховој подели између суседних.

Ми
Милан Први
по милости божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог Нашег Министра просвете и црквених послова а по договору са архијерејским сабором, решили смо и решавамо.

У област београдске епархије улазе окрузи: београдски, ваљевски, шабачки, подрински, смедеревски, пожаревачки, крајински и ћупријски.

У област жичке епархије улазе окрузи: чачански, ужички, руднички, крагујевачки, крушевачки и јагодински.

У област нишке епархије улазе окрузи: нишки, топлички, врањски, пиротски, књажевачки, прноречки и алексиначки.

Наш Министар просвете и црквених послова нека овај указ изврши.

8. децембар 1886. г.
у Београду
Министар просвете и црквених послова
Мил. Кујунџић¹⁴

Милан

Ми
Милан Први
по милости божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог Нашег Министра просвете и црквених послова а по договору са архијерејским сабором, решили смо и решавамо.

У области београдске епархије улазе окрузи: београдски, ваљевски, шабачки, подрински, смедеревски, пожаревачки, крајински и ћупријски.

У области жичке епархије улазе окрузи: чачански, ужички, руднички, крагујевачки, крушевачки и јагодински.

У области нишке епархије улазе окрузи: нишки, топлички, врањски, пиротски, књажевачки, прноречки и алексиначки.

Наш Министар просвете и црквених послова нека овај указ изврши.

Милан

8. децембра 1886. г.
у Београду

Министар
просвете и црквених послова,
Мил. Кујунџић

Истог дана је Министар просвете и црквених послова обавестио митрополита Теодосија, епископа Жичког и епископа Нишког о краљевом указу и подели ове две укинуте епархије. Саопштава да је наредио шта треба да се нова подела Епархија тачно изведе.¹⁵

Министар просвете и црквених послова је актом ЦБр. 1360 од 14. децембра 1886. године обавестио Конзисторију београдске епархије да је Краљевим указом од 8. децембра „уочињена нова подела Епархија, - Епархија Београдска добила је извесне нове округе, а изгубила Крагујевачки и Јагодински. За придобијене округе, ја сам наредио: да се из Конзисторија, којима су пре ти окрузи припадали, одвоји архива и несвршени предмети и пошљу Конзисторији Београдској. Препоручујем сад и тој Конзисторији: да одвоји из своје архиве, свршене и несвршене предмете округа Крагујевачког и Јагодинског, и пошље их Конзисторији Епархије Жичке, којој од сад ти окрузи припадају.

Тај посао треба да се у најкраћем року обави; а кад се сврши нек ме Конзисторија та о том извести.”¹⁶

Председник београдске Конзисторије протојереј Алек. Илић је 29. јануара 1887. године КБр. 766 обавестио Министра просвете и црквених послова да је ова Конзисторија „издвојила из своје архиве све оне предмете из округа: јагодинског и крагујевачког, који су несвршени и послати су Конзисторији жичкој на даљи рад... За остала свршена акта Конзисторија ће по потреби и на захтев жичке Конзисторије слати кад год затражи, што је од стране ове Конзисторије жичкој саопштено.”¹⁷

На захтев Министарства просвете београдска Конзисторија је 5. јануара 1887. године доставила списак свих парохија са назначењем домова из београдске епархије.

Списак

Парохија у протопопијату Београдском

1. Варош Београд има 11 парохија и 1 капеланију, од којих протска парохија броји 404. - проте Стајевића 410, - јереја Здравка Јовичића 350, - јереја Стеве белог 406, - јереја Милоша Симоновића 449; јереја Михаила Димитријевића 406; јереја Алексе Петровића 407; јереја Исака Борђевића 401; јереја Николе Трифуновића 400; јереја Васе Милића 382; јереја Светозара Цветковића 397; капеланија Алексе Милосављевића 278.

15 Исто, ЦБр. 1360.

16 АС, МПС-Ц, 1887, Б-3213, несређена грађа.

17 Исто.

У округу београдском

бр. Парохија Број домова Примед.

1. Остружничка	384.
2. Моштаничка	371.
3. Кнежевачка нова	328.
4. Умчарска	323.
5. Бегаличка	362.
6. Врелачка	315.
7. Јунковачка	308.
8. Шопићска	277.
9. Петаовачка	268.
10. Чибутковачка	297.
11. Барошевачка	371.
12. Даросавачка	341.
13. Венчанска	386.

Све именоване парохије регулисане су по могућности на основу закона о регулацији парохија, а следеће парохије остале су по старом, и свака од њих броји домова:

14. Миријевска	350.
15. Вишњичка	130.
16. Велико-селска	265.
17. Винчанска	320.
18. Ритопечка	159.
19. Грочанска	569.
20. Врчинска	412.
21. Поповићска	333.
22. Рипањска	432.
23. Мало пожаревачка	306.
24. Влашанска	343.
25. Неменикућска	380.
26. Кораћићска	236.
27. Велико иваначка	287.
28. Вранићска	288.
29. Баричка	311.
30. Баћевачка	313.
31. Бељинска	351.
32. Стојничка	230.
33. Рогачка	260.
34. Сибничка	211.
35. Лесковачка	281.
36. Конатичка	313.
37. Белопоточка	350.

2. Варош Смедерево

бр. Парохије број домова примед.

1. I парохија	456.
---------------	------

2. II парохија	400.
3. III парохија	456.
4. II Капеланија	369.

II у округу Смедеревском

број парохије број домова примед.

1. Липска	310.
2. Радиначка	304.
3. Михајловачка	339.
4. Скобаљска	319.
5. Осипаоничка	409.
6. Луговачка	400.
7. Сараорачка	288.
8. Лозовичка I	300.
9. Лозовичка II	300.
10. Милошевачка I	300.
11. Милошевачка II	311.
12. Крњевачка	485.
13. В. орашка	277.
14. В. планска	400.
15. Ст. аџбеговачка	279.
16. Ново аџбеговачка	240.
17. Марковачка	348.
18. Ракиначка	290.
19. Голобочка	320.
20. Паланачка I	330.
21. Паланачка II	358.
22. Царовачка	286.
23. Баничинска	313.
24. Ратарска	260.
25. Кусадачка I	270.
26. Кусадачка II	227.
27. Азањска I	
28. Азањска II	
29. Селевачка	250.
30. Селевачка II	250.
31. В. кршљинска	351.
32. Ковачевачка	345.
33. Дубонска	228.
34. Дрзговачка	205.
35. Коларска	340.
36. Врбовачка	336.

број домова
Азањских
парохија
има да се на-
кнадно реши
пошто регу-
лација није
изведена
сасвим

II Варош Пожаревац

бр. парохије број домова прим.

1. I парохија	300.
2. II парохија	300.
3. III парохија	300.
4. IV парохија	303.
5. V парохија	304.
6. VI капеланија	250.

III у округу Пожаревачком

број парохије	број домова	приме.
1. Лучичка	409.	
2. Пољаначка	320.	
3. Вл. долска	272.	
4. Прховачка	330.	
5. Ракиначка	380.	
6. Жабарска	226.	
7. Доња ливадичка	280.	
8. Породинска	325.	
9. Кушиљевачка I	230.	
10. Кушиљевачка II	239.	
11. Брзолодска I	389.	
12. Брзолодска II	365.	
13. Ореовичка	367.	
14. Арнаут Поповачка	300.	
15. ВеликоСелска	391.	
16. Топоничка	251.	
17. В. Црнићска	318.	
18. Кулска	421.	
19. Кобиљска	410.	
20. Божевачка	391.	
21. Шапинска	275.	
22. Смољиначка I	342.	
23. Смољиначка II	318.	
24. Касидолска	375.	
25. Сираковачка	335.	
26. Курјачка	282.	
27. Рамска	297.	
28. Кличевачка	252.	
29. Брадарачка	314.	
30. Костолачка	346.	
31. Дубравичка	388.	
32. Брежанска	376.	
33. Трњанска	365.	
34. Батушка	205.	
Намесништво Жагубичко		
35. Жагубичка	410.	
36. Изворичка	276.	
37. Осаничка	378.	
38. Вуковачка	407.	
39. Влахољска	276.	
40. Лазничка	382.	
41. Сигачка	293.	
42. Крепољинска	297.	

Намесништво Млавско

43. Петровачка I 400.

44. Петровачка II	400.
45. Петровачка III	290.
46. Вел. Лаолска	320.
47. Табановачка	356.
48. Везичевска	296.
49. Каменичка I	310.
50. Каменичка II	320.
51. Рашаначка	305.
52. Рановачка I	320.
53. Рановачка II	310.
54. Добрњска	205.
55. Орешковичка	222.
56. Шетоњска I	310.
57. Шетоњска II	310.
58. Мељничка	340.
59. Стаменичка	331.

Намесништво Звиждско

60. Кучевска	485.
61. Нересничка I	400.
62. Нересничка II	324.
63. Дубочка	400.
64. Туријска	498.
65. Мишљеновачка	380.

Намесништво Градишко

66. Вел. Градишка I	375.
67. Вел. Градишка II	396.
68. Кисилевачка	293.
69. Тополовничка	292.
70. Десинска	455.
71. Рабровска	304.
72. Макачка	360.
73. Голубачка I	355.
74. Голубачка II	356.
75. Баричка	372.
76. Браничевска	428.
77. Зеленичка	406.
75. Добрањска	213.
79. Средњевска	376.

Округ Ћупријски

број парохије	број домова	приме.
1. Ћупријска I	350.	
2. Ћупријска II	396.	

3. Ђупријска III	400.
4. Капеланија	268.
5. Свилајначка I	326.
6. Свилајначка II	320.
7. Свилајначка III	330.
8. Бобовачка	391.
9. Витежавачка	325.
10. Дворишка	352.
11. Стањевачка	334.
12. Ломничка	415.
13. Медвеђска I	322.
14. Медвеђска II	315.
15. Седларска	357.
16. Глоговачка	339.
17. Црквеначка	369.
18. В. Поповићска	410.
19. Војинштанска	355.
20. Гложанска	361.
21. Дубничка	372.
22. Деспотовачка	326.
23. Биореничка	240.
24. Стубичка	380.

14. Козељевска	222.
15. Каонска	348.
16. Црниљевска	239.
17. Свилеувска	216.
18. Причиновачка	426.
19. Дреновачка	404.
20. Ноћајска	365.
21. Равањска	253.
22. Змијињачка	241.
23. Слеччевићска	240.
24. Добрићска	274.
25. Варњанска	320.
26. Накучанска	260.
27. Лојаничка	269.
28. Кривајска	428.
29. Јаловичка	289.
30. Провска	331.
31. Риђачка	183.
32. Владимирачка	257.
33. Мрђеновачка	225.
34. Мишарска	290.

Намесништво Параћинско

25. Параћинска I	384.
26. Параћинска II	381.
27. Параћинска III	379.
28. Параћинска IV	356.
29. Планска	346.
30. Доњо Мутничка	304.
31. Буљанска	362.
32. Дреновачка	368.

V Округ Шабачки

Број парохије	број домова	приме.
1. Шабачка I	376	
2. Шабачка II	325.	
3. Шабачка III	334.	
4. Шабачка IV	307.	
5. Капеланија	265.	
6. Богатићска	419.	
7. Дубљанска	413.	
8. Узвећска	314.	
9. Глушачка	289.	
10. Прњаворска	393.	
11. Лешничка	330.	
12. Липолишка	350.	
13. Радовашничка	356.	

Округ Подрински

број парохије	број домова	приме.
1. Лозничка	260.	
2. Капеланија	254.	
3. Клубачка	372.	
4. Добрићска	256.	
5. Цикотска	401.	
6. Недељичка	337.	
7. Трешњићка	332.	
8. Крупањска	312.	
9. Бригичка	264.	
10. Боринска	357.	
11. Руњанска	412.	
12. Јошевачка	304.	
13. Такеришка	264.	
14. Јаребичка	326.	
15. Бадањска	269.	
16. Камирићска	280.	
17. Бело црквањска	302.	
18. Баставачка	253.	
19. Ликодранска	289.	

Намесништво Азбуковачко

20. Азбуковачка	369.
21. Ореовичка	327.
22. Љубовијска	391.
23. Царинска	424.

24. Гор. Трешњевичка 343.
25. Селеначка 374.

43. Орашачка 220.

VII Округ Крајински

VI Округ Ваљевски

1. Ваљевска I	420.
2. Ваљевска II	286.
3. Врачевачка	353.
4. Марковачка	315.
5. Рибничка	351.
6. Мионичка	316.
7. Цветановачка	326.
8. Рабровачка	231.
9. Славковачка	199.
10. Крчмарска	376.
11. Паунска	320.
12. Петжичка	193.
13. Драчићска	255.
14. Ђелијска	327.
15. Јовањска	141.
16. Пустинска	279.
17. Грачаничка	259.
18. Каменичка	333.
19. Осечанска	305.
20. Лопатањска	275.
21. Причевачка	260.
22. Буковичка	322.
23. Миличанска	203.
24. Бранковичка	168.
25. Баболучка	179.

Намесништво убско

26. Упска	302.
27. Бргулска	220.
28. Радљевска	205.
30. Докмирска	303.
31. Јабучка	266.
32. Паљушка	228.
33. Таковска	312.
34. Љубињичка	336.
35. Новачка	276.
36. Памбуковачка	305.
37. Бајевачка	308.

Обреновачко намесништво

39. Обреновачка	358.
40. Звечанска	311.
41. Пироманска	224.
42. Стубљанска	200.

број парохије број домова приме.

1. Неготинска I	340.
2. Неготинска II	310.
3. Неготинска III	397.
4. Капеланија	250.
5. Јасеничка	311.
6. Јабуквачка I	393.
7. Јабуквачка II	393.
8. Поповићска	432.
9. Буковчанска	379.
10. Кобишничка	379.
11. Радујевачка	355.
12. Мокрањска	310.
13. Рогљевска	234.
14. Бојачка	250.
15. Речанска	356.
16. Брусничка	333.
17. Вел. Јасиковачка	396.
18. Копривничка	348.
19. Брестовачка	447.
20. Глоговачка	442.
21. Сиколска I	331.
22. Сиколска II	273.
23. Трњанска	330.
24. Штубичка	445.
25. Уровичка	456.
26. Брзо паланачка	343.
27. Михајловачка I	287.
28. Михајловачка II	244.
29. Џањевска I	296.
30. Џањевска II	220.
31. Праховска	272.

Доњо Милановач. намесништво

32. Доњо Милановачка	398.
33. Доњо Милановачка I	311.
34. Рудноглавска	324.
35. Црнајска	319.
36. Горњанска	344.
37. Мајданпечка	

Свештеник је
под платом

Кључко намесништво

38. Кладовска	317.
39. Грабовачка	432.

40. Велесничка	267.
41. Корбовска	316.
42. Врбачка	165.
43. Подвршка	372.

44. Ранковачка	270.
45. Кладушничка	266.
46. Текијска	203.

Кбр. 37.
5. јануар 1888. г.
Београд
секретар
Љуб. Ђ. Попович¹⁸

Вршилац дужности
Председник Конзисторије
члан свештеник
Ј. Мајковић

Конзисторија Жичке епархије је 15. јануара 1888. године доставила Министарству просвете списак парохија и број домова у парохијама.

Списак

парохија у округу јагодинском, са назначењем колико која има домова

бр. парохија	број домова	прим.		
1. I Јагодинска	300.		21. Грабовачка	301.
2. II Јагодинска	340.		22. I Медвеђска	277.
3. III Јагодинска	309.		23. II Медвеђска	292.
4. Рибарска	300.		24. I Вел. дреновска	297.
5. Протска капеланија	189.		25. II Вел. дреновска	268.
6. Домуз - поточка	255.		26. Коњуска	299.
7. Багрданска	386.		27. Беловодска	302.
8. Врановачка	287.		28. Кукљинска	200.
9. Драгоцветска	398.		29. Јасичка	345.
10. Бунарска	402.		30. Падежка	350.
11. Сабаначка	275.		31. Бошњанска	180.
12. В. Пеличка	320.		32. Варваринска	335.
13. Рековачка	380.		33. Катунска	290.
14. Течићска	340.		34. Орашка	357.
15. Бегушићска	356.		35. Бачинска	424.
16. Жупањевачка	356.		36. Обрежка	300.
17. Прерадовачка	388.		37. Патачка	370.
18. Превешка	318.		38. Јовачка	306.
19. Пољанска	395.		39. Мајурска	324.
20. Милутовачка	320.		40. Лоћичка	357.

Кбр.33
15. јануар 1888. г.
Чачак
секретар Сиб. Ђорић

Председник Конзисторије
протојереј
Радосављевић

Списак

парохија у округу Крагујевачком са назначењем колико која има домова

бр. парохија	број домова	прим.		
1. I Крагујевачка	407.		4. IV Крагујевачка	331.
2. II Крагујевачка	307.		5. V Крагујевачка	358.
3. III Крагујевачка	302.		6. Белошевачка	266.

¹⁸ АСМПС-Ц, 1888, Б-3217, несређена грађа.

7. Петровачка	302.	33. Баранска	306.
8. Ресничка	347.	34. Борачка	360.
9. Ботунска	358.	35. Преточка	235.
10. Грнчаричка	365.	36. Гунцатска	226.
11. Бадњевачка	345.	37. Книћска	272.
12. Баточинска	290.	38. Пајсијевачка	217.
13. Брзанска	300.	39. Каменачка	382.
14. Лаповска	370.	40. Закутска	354.
15. II Лаповска	370.	41. Витковачка	278.
16. Рачанска	427.	42. Годачичка	249.
17. II Рачанска	374.	43. Чукојевачка	534.
18. Јарушичка	369.	44. Аранђеловачка	360.
19. Сарановачка	363.	45. Орашачка	315.
20. Клокачка	243.	46. Буковичка	200.
21. Наталиначка	201.	47. Јеловичка	240.
22. Жабарска	399.	48. Брезовачка	240.
23. Шумљанска	180.	49. Бањска	221.
24. Трнавска	335.	50. Шаторачка	308.
25. Чумићска	350.	51. Тополска	338.
26. Лужничка	482.	52. Божурачка	354.
27. Дивостињска		53. Стојничка	315.
28. Грошничка	348.	54. Влакчанска	430.
29. Баљковачка	257.	55. Јагњилска	353.
30. I Забојничка	293.	56. Белосавачка	313.
31. II Забојничка	349.	57. Страгарска	295.
32. Рамањска	363.		

није означена

КБр.33.
15.I 1888. год.
Чачак
секретар - јереј
Сиб. Ђорић

Председник Конзисторије
протојереј
Радосављевић

Списак

Парохија у округу Чачанском са назначењем колико која има домова

бр. парохија	број домова	прим.	
1. I Краљевска	335.		17. Брезовачка 288.
2. II Краљевска	298.		18. I Чачанска 311.
3. Протска капеланија	224.		19. II Чачанска 392.
4. I Врдилска	333.		20. Ваведњска 288.
5. II Врдилска	307.		21. Трнавска 215.
6. Самаилска	272.		22. Заблањска 256.
7. Грачачка	300.		23. Жежевичка 316.
8. Врбска	353.		24. Бањичка 287.
9. Крушевичка	408.		25. Лазачка 259.
10. Вукушичка	296.		26. Дучалавићска 309.
11. Рашка	207.		27. Негришорска 299.
12. Трнавска у Ср. Ст.	204.		28. Тијањска 291.
13. Градачка	313.		29. Прилипачка 305.
14. Беочка	332.		30. Котража 284.
15. Ушћанска	314.		31. Вичка 304.
16. Савовска	238.		32. I Гучка 298.

33. II Гучка 331.
34. Горачка 399.

35. Каонска 452.
36. Миросаљачка 355.

КБр.33
15. јануар 1888. год.
Чачак
секретар - јереј
Сиб. Ђорић

Председник Конзисторије
протојереј
Радосављевић

Списак

Парохија у округу Ужичком са назначењем колико која има домова

бр. парохија	број домова	прим.		
1. I Ужичка	400.		26. Доброселичка	406.
2. II Ужичка	420.		27. Белоречка	281.
3. III Ужичка	371.		28. Брековачка	406.
4. Протска капел.	260.		29. I Сјечоречка	344.
5. I Бијошћањска	308.		30. II Сјечоречка	357.
6. II Бијошћањска	300.		31. III Сјечоречка	349.
7. Стапарска	323.		32. Брајковачка	370.
8. Мокро-Горска	424.		33. Субјелска	414.
9. Каранска	291.		34. Косјерићска	329.
10. II Каранска	310.		35. I Добрињска	397.
11. III Каранска	284.		36. II Добрињска	413.
12. Пожешка	351.		37. I Рогачичка	348.
13. II Пожешка	306.		38. II Рогачичка	321.
14. III Пожешка	330.		39. Бајино-Башћанска	396.
15. Годовичка	280.		40. Рачанска	444.
16. II Годовичка	270.		41. Гвоздачка	308.
17. Ариљска	310.		42. Дубска	442.
18. Добрачка	404.		43. I Ивањичка	339.
19. Бјелушка	331.		44. II Ивањичка	365.
20. Мачкатска	406.		45. Придворичка	374.
21. II Мачкатска	406.		46. Приличка	385.
22. Сирогојнска	421.		47. Косавичка	293.
23. Севојничка	345.		48. Остатијчка	394.
24. Љубишка	413.		49. Брезовачка	304.
25. Кућанска	308.		50. Ковиљска	315.

КБр. 33
15. јануар 1888. год.
Чачак
секретар-јереј
Сиб. Ђорић

Председник Конзисторије
протојереј
Радосављевић

Списак

Парохија у округу Крушевачком са назначењем колико која има домова

бр. назив парохије	број	прим.		
1. I Крушевачка	398.		6. I Врбничка	395.
2. II Крушевачка	398.		7. II Врбничка	385.
3. III Крушевачка	383.		8. Пепељевачка	386.
4. IV Крушевачка	358.		9. Шиљеовачка	391.
5. Протска капелан.	250.		10. Рибарска	315.

11. Ђунишка	446.
12. Мајдевска	372.
13. Витановачка	402.
14. Дворанска	379.
15. Макршанска	306.
16. Сталаћска	220.
17. Стопањска	338.
18. Рибничка	328.
19. I Трстеничка	371.
20. II Трстеничка	411.
21. Врњачка	371.
22. Велућска	370.

24. II Александровачка	373.
25. Ратајска	360.
26. I Бруска	330.
27. II Бруска	325.
28. III Бруска	289.
29. IV Бруска	324.
30. Трнавачка	366.
31. II Трнавачка	349.
32. Плочка	247.
33. Гогчанска	290.
34. Бањска	359.
35. Павличка	365.
36. Бељачка	380.

23. I Александровачка 368.

КБр. 33

15. јануар 1888. год.

Чачак

секретар-јереј

Сиб. Ђорић

Председник Конзисторије

Протојереј

Радосављевић

Списак

Парохија у округу Рудничком са назначењем колико која има домова

бр. назив парохије број домова прим.

1. I Милановачка	241.
2. II Милановачка	638.
3. Липовачка	259.
4. Д. Црнућска	277.
5. Угриновачка	191.
6. Бољковачка	215.
7. Мајданска	253.
8. Таковска	271.
9. Савиначка	255.
10. Бањанска	366.
11. Теочинска	310.
12. Брђанска	315.
13. Ивановачка	242.
14. Моравачка	229.
15. Калањевачка	300.

16. Живковачка	394.
17. Јарменовачка	171.
18. Заграјска	196.
19. Прањанска	266.
20. Баашка	65.
21. Рожачка	217.
22. Мијоковачка	391.
23. Љубићска	397.
24. Прелинска	331.
25. Мојсињска	309.
26. Мрчајевачка	315.
27. Катршка	300.
28. Цветачка	384.
29. Бресничка	279.
30. Сирчанска	214.

КБр. 33

15. јануар 1888. год.

Чачак

секретар Сиб. Ђорић¹⁹

Председник Конзисторије

протојереј

Радосављевић

Епархије Неготинска и Шабачка укинуте су и подељене без сагласности Архијерејскога сабора. Архијерејски сабор је додуше пристао на поделу Шабачке епархије између суседних епархија а Неготинска да се сачува у целини и стави под јурисдикцију најближег епископа. Влада је остала при своме предлогу да се поделе обе епархије између суседних епархија. Овај потез владе био

¹⁹ АС МПс-Ц, 1888, Б-3218, несређена грађа.

је штетан по цркву. Десет месеци после укидања епископ Жички Никанор Ружичић је предложио Архијерејском сабору, који је започео заседање 30. септембра 1887. године, да се поново васпоставе укинута епархије. У предлогу се каже: „Да Сабор архијерејски умоли владу Његовог Величанства, те да она подејствује код Краља и Господара Нашег височајши указ о васпостављању, указом укинутих епархија: Шабачке и Неготинске, и тиме Српску цркву обезбеди од штетних последица и разних пагубних инвазија, које јој са свију страна прете.” Даље се предлаже: „А ако јој буду у томе сметале финансијске прилике, понудити јој из црквеног фонда у помоћ извесну суму те да би се само горњи предлози могли што пре удејствовати.”

Архијерејски сабор је донео одлуку: „Умолити владу Његовог Величанства Краља и Господара да би изволела учинити нужан корак на васпостављању Шабачке и Неготинске епархије пошто је то веома нужно и корисно по Српску цркву, веру православну и морал еванђелски”.²⁰

Одлуку Архијерејског сабора доставио је Министарству просвете 17. октобра 1887. године митрополит Теодосије Мраовић.²¹ Министар просвете и црквених послова је 5. септембра 1888. године у одговору истакао: „Влада Његова Величанства имаће у виду ову одлуку Архијерејског Сабора при коначној изради новог закона о црквеним властима, с тога Вас и молим, да извод протокола у коме се она наводи изволите саопштити и Комисији, која на пројекту тога закона ради.”²²

Неготинска епархија је васпостављена за време друге управе српском црквом митрополита Михаила. За епископа је 1891. године изабран Мелентије Вујић, Шабачка епархија је обновљена тек после смрти митрополита Михаила. За епископа је постављен епископ напредњачке јерархије Димитрије Павловић.

Summary

Dr. Predrag Puzović

ABOLITION OF THE DIOCESES OF NEGOTIN AND OF SABAC IN 1886

The Dioceses of Sabac and of Negotin were abolished by the Serbian Government in 1886, for financial reasons. The Holy Council of Bishops agreed that the Sabac Diocese be divided up among the neighbouring dioceses, and that of Negotin preserved as a whole and be put under jurisdiction of the nearest Diocesan Bishop. However, the Government remained by its proposal, and it abolished and divided both dioceses among the neighbouring ones. For the reason that it was harmful for the Church, the Holy Council of Bishops of 1887 requested the Minister of Education and Church Affairs that he on his part might take steps with the Government so that the abolished Dioceses be re-established. But this plea was in vain. The Diocese of Negotin was re-established in 1890, and that of Sabac only in 1898.

20 Ас МПс-Ц, 1888, Б-3219, СН. 1.

21 Исто.

22 АС МПс-Ц, 1888, Б-3219, ЦБр. 27.